

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii WHiDK

Kierunek:

Historia

Specjalność:

historia Kościoła

Poziom:

studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Ustrój i organizacja Kościoła na ziemiach polskich do XVIII w.

Nazwa szczegółowa przedmiotu:

Ustrój i organizacja Kościoła na ziemiach polskich do XVIII w.

(Systematic organisation and hierarchy in the Catholic Church in Polish territories until 18th Century)

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot specjalnościowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok I, semestr zimowy

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 2

Forma zaliczenia:

wykład: zaliczenie z egzaminem

Prowadzący:

wykład: ks. dr hab. Andrzej Bruździński, prof. UPJPII;

Koordynator sylabusu:

ks. dr hab. Andrzej Bruździński, prof. UPJPII

Sylabus dostępny w ramach:

- [Ustrój i organizacja Kościoła na ziemiach polskich do XVIII w.](#) [na kierunku:] [historia Kościoła \(H_hK\)](#), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
 - [prowadzący wykład:30h/z+e/2ECTS]: ks. dr hab. Andrzej Bruździński, prof. UPJPII;

Wymagania wstępne:

Posiadać wiedzę i umiejętności z poprzednich etapów kształcenia; gotowość do przyswojenia nowych wiadomości i umiejętności.

Cele:

Znajomość terminologii w zakresie ustroju i struktur kościelnych. Znajomość historycznego rozwoju ustroju Kościoła w Polsce. Znajomość rozwoju struktur Kościoła w Polsce.

Treści kształcenia:

Ustrój prymacjalny, ustrój metropolitalny, prymasostwo polskie, struktura metropolitalna na ziemiach polskich, archidiecezje i diecezje polskie, wyższe struktury wewnątrz diecezjalne do końca XVIII wieku.

Efekty kształcenia:

Wiedza:

1. Zdefiniowanie zakresu znaczeniowego terminologii historyczno-kościelnej. S_W01;
2. Opisanie ustroju i struktur Polskiego Kościoła. S_W03; S_W04
3. Porównanie rozwoju struktur kościelnych w poszczególnych regionach Polski. S_W05

Umiejętności:

1. Wykorzystywanie terminologii kościelnej z zakresu ustroju i struktur Kościoła. S_U03
2. Analizowanie zmian ustrojowych w życiu Kościoła. S_U01
3. Interpretowanie przyczyn zmian ustrojowych Kościoła. S_U02
4. Wyszukiwanie historycznych elementów struktur kościelnych. S_U03

Kompetencje społeczne:

1. Dbłość o poprawność używanej terminologii kościelnej. S_K01
2. Otwartość na nowe możliwości interpretacyjne w zakresie rozwoju struktur kościelnych. S_K01
3. Wrażliwość na historyczny dorobek Kościoła polskiego. S_K01
4. Wyrażanie własnych sądów w sprawach efektywności duszpasterskiej danych struktur kościelnych. S_K01

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Wykład konwersatoryjny i ćwiczenia

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Podstawą zaliczenia jest pisemne kolokwium oraz czynny udział w zajęciach i przygotowanie zadanego referatu.

Możliwość zaliczenia indywidualnego na dyżurze dwóch nieobecności. Większa liczba nieobecności (bez zwolnienia lekarskiego) uniemożliwia zaliczenie.

Lektury podstawowe:

Kumor B., Prymasi Kościoła Katolickiego w Polsce. „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” R. 16: 1983, s. 157-169.

Kumor B., Granice metropolii i diecezji polskich (968-1939). „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” T. 18: 1969, s. 289-352; T. 19: 1969, s. 271-351; T. 20: 1970, s. 252-374; T. 21: 1971, s. 309-404; T. 22: 1971, s. 319-402; T. 23: 1971, s. 361-399; T. 24: 1972, s. 361-404.

Wyczawski H. E., Przygotowanie do studiów w archiwach kościelnych, Kalwaria Zebrzydowska 1989 lub 2013.

Lektury uzupełniające:

Abraham W., Organizacja Kościoła w Polsce do połowy XII wieku. Lwów 1893.

Abraham W., Powstanie organizacji Kościoła katolickiego na Rusi. Lwów 1904.

Ataman J., Zarys dziejów diecezji przemyskiej obrządku łacińskiego. Przemyśl 1985.

Atlas historyczny (archi)diecezji lubelskiej 1805-2010. Pod red. H. Gapskiego. W: Geografia Historyczna

Kościół w Polsce. T. 1. Lublin 2011.

Długosz T., Dzieje diecezji smoleńskiej. Lwów 1937.

Fijałek J., Kościół rzymskokatolicki na Litwie. Warszawa 1914.

Kopiczko A., Ustrój i organizacja diecezji warmińskiej 1525-1772. Olsztyn 1993.

Krętosz J., Organizacja archidiecezji lwowskiej od XV wieku do 1772 roku. Lublin 1986.

Królik L., Organizacja diecezji łuckiej i brzeskiej od XVI do XVIII wieku. Lublin 1983.

Kumor B., Dzieje diecezji krakowskiej do roku 1795. T. 1-4. Kraków 1998-2002.

Lidtke A., Dzieje diecezji chełmińskiej. „Nasza Przyszłość” T. 24: 1971, s. 59-116.

Litak S., Atlas Kościoła łacińskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVIII wieku. W: Prace Instytutu Geografii Historycznej Kościoła w Polsce KUL. T. 10. Lublin 2006.

Mandziuk J., Historia Kościoła katolickiego na Śląsku. T. 1-5. Warszawa 1995-2008.

Mucha J., Organizacja diecezji kamienieckiej do 1795 r. Lublin 1979.

Nowacki J., Dzieje archidiecezji poznańskiej. T. 1-2. Poznań 1959-1964.

Radziwiński A., Początki organizacji kościelnej w Prusach krzyżackich. Przełomowy wiek XIII. W: Przełomy w historii. Pamiętnik XVI Zjazdu Historyków Polskich, Wrocław 1999 r. T. 2, cz. 1. Toruń 2000.

Radziwiński A., Tysiąc lat metropolii gnieźnieńskiej. Początki chrześcijaństwa i organizacji kościelnej w Polsce średniowiecznej. Sprawozdania Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Toruń 2000.

Weiss A., Organizacja diecezji lubuskiej w średniowieczu. Lublin 1977.

Wiśniewski J., Dzieje diecezji pomezańskiej. Elbląg 1992.

Żebrowski T., Zarys dziejów diecezji płockiej. Płock 1976.

Borcz H., Początki diecezji kamienieckiej i jej dzieje w I Rzeczypospolitej (XIV-XVIII w.). „Studia Catholica Podoliae” R. 1: 2002, nr 1, s. 97-156;

Weiss A., Biskupstwa podległe bezpośrednio Stolicy Apostolskiej w dziejach organizacji Kościoła łacińskiego na ziemiach polskich. „Kościół w Polsce” T. 12: 2013, s. 41-52.

Uwagi: